

ΣΑΝ
ΣΗΜΕΡΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

ΜΕΡΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ

«Πες μου πως βλέπεις την ιστορία για να σου πω ποιος είσαι»

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης (φωτό: Γιάννης Δραμιτινός)

Γεγονότα

1825 Ο Ιμπραήμ, επικεφαλής 4.000 πεζών και 4.000 ιππέων, αποβιβάζεται στη Μεθώνη και την επομένη κινείται προς την Πύλο. Μεγάλος κίνδυνος για την Ελληνική Επανάσταση.

1934 Σε κλίμα πολιτικής οξύτητας διεξάγονται οι δημοτικές εκλογές στην Ελλάδα, με έντονη αντιπαράθεση των υποψηφίων της κυβερνητικής παράταξης και της αντιπολίτευσης. Νικητής αναδεικνύεται ο κυβερνητικός και αντιβενιζελικός υποψήφιος, Κωνσταντίνος Κοτζιάς. Δήμαρχος Πειραιά εκλέγεται ο Σωτήριος Στρατήγης. Στην Καβάλα εκλέγεται ο πρώτος κομμουνιστής δήμαρχος, ο 29χρονος Δημήτριος Παρτσαλίδης. Αυτές είναι και οι πρώτες εκλογές στην Ελλάδα στις οποίες λαμβάνουν μέρος γυναίκες.

1945 Ο αμερικανός πρόεδρος Φράνκλιν Ρούσβελτ, ο άγγλος πρωθυπουργός Γουίνστον Τσόρτσιλ και ο σοβιετικός κομμουνιστής ηγέτης Ιωσήφ Στάλιν, μοιράζουν τον κόσμο σε σφαίρες επιρροής, υπογράφοντας τη Συνθήκη της Γιάλτας.

1959 Μονογράφεται στη Ζυρίχη από τον πρωθυπουργό της Ελλάδας Κωνσταντίνο Καραμανλή και τον τούρκο ομόλογό του Αντνάν Μεντερές η συμφωνία για την Κύπρο. Στις 19 Φεβρουαρίου 1959 η συμφωνία θα υπογραφεί από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στο Λονδίνο (Βρετανία, Ελλάδα, Τουρκία και οι δύο κοινότητες της Κύπρου).

1959 Αρχίζει στην Αθήνα η δίκη του γερμανού εγκληματία πολέμου Μαξ Μέρτεν. (Υπόθεση Μέρτεν)

1978 Η κυβέρνηση της Κίνας αίρει την απαγόρευση των βιβλίων του Αριστοτέλη, του Γουίλιαμ Σέξπιρ και του Ντίκενς.

Γεννήσεις

1776 Ιωάννης Καποδίστριας, πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδας. (Θαν. 27/9/1831)

1847 Τόμας Έντισον, αμερικανός επιχειρηματίας και εφευρέτης, με 1.093 πατέντες στο ενεργητικό του. Μεταξύ άλλων, ανακάλυψε τον ηλεκτρικό λαμπτήρα, το γραμμόφωνο και τον τηλεγράφο. (Θαν. 18/10/1931)

1969 Τζένιφερ Άνιστον, καλλιτεχνικό ψευδώνυμο της Τζένιφερ Αναστασάκη, ελληνοαμερικανίδα ηθοποιός.

Θάνατοι

641 Ηράκλειος, αυτοκράτορας του Βυζαντίου. (Γεν. 575)

1650 Ρενέ Ντεκάρτ, γνωστότερος στην Ελλάδα ως Καρτέσιος, γάλλος φιλόσοφος και μαθηματικός. Έμεινε στην ιστορία και για τη ρήση του «σκέφτομαι, άρα υπάρχω». (Γεν. 31/3/1596)

1948 Σεργκέι Αϊζενστάιν, ρώσος σκηνοθέτης του κινηματογράφου. («Θωρηκτό Ποτέμκιν») (Γεν. 23/1/1898)

Οι κοινωνίες αλλάζουν, και δεν είναι δυνατό να συντηρούνται πατριαρχικές παραδόσεις περασμένων εποχών όπου η κοινωνική ανισότητα και οι διακρίσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών θεωρούνταν αποδεκτές, και η υποταγή σε αυτοκράτορες θεϊκή απόφαση.

Στα προηγούμενα δύο άρθρα, αναφερθήκαμε στις ευθύνες που έχουν οι παροικιακοί θεσμοί προκειμένου να επιβιώσουν να καθοδηγούν με το λόγο τους τη νεολαία. Σε συνθήκες μετανάστευσης όπου η οικονομική αναγκαιότητα ακινητοποιεί το «Είναι» του ανθρώπου στο «Έχειν», ο Εθνικός πατριωτικός λόγος, ο Θρησκευτικός, εκκλησιαστικός, και ο Αισθητικός Λόγος, παρουσιάζονται ασυντόνιστοι μεταξύ τους. Αλλά και στατικοί ως προς τις απαιτήσεις της ζωής στην αυστραλιανή πραγματικότητα.

Σήμερα θα δούμε το περιεχόμενο του θρησκευτικού Λόγου του μακαρίτη Πατριάρχη Δημήτριου, μέσα από μια «νουθεσία» του, που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα "The voice of the New Generation" volume 1 No 2 Μάιος του 1985, στο Newcastle.

Ο Πατριάρχης δράττεται της ευκαιρίας των Χριστουγέννων για να απευθυνθεί στην απανταχού ορθόδοξη νεολαία, και να τη νουθετήσει, επισημαίνοντας τις σύγχρονες κακοτοπιές που πρέπει να αποφεύγει. Διαπιστώνουμε αμέσως ότι ο Λόγος του βρίσκεται όχι απλά παρασάγγας του Εθνικού Λόγου, αλλά σε κατά μέτωπο αντίθεση, καθώς την έννοια της «επανάστασης», στη γενικότητά της, που είναι η συντακτική αρχή της δημιουργίας του ελληνικού εθνικού κράτους, την ταυτίζει με όλα τα κακά του σύγχρονου κόσμου.

Γράφει ο μακαριότατος: «...Ουδέποτε δε άλλοτε προσέτι οι δυνάμεις του κόσμου τούτου είχαν επεκτείνει τόσον επιμόνως τα διαστρεβλωτικά δια της συνειδήσεις δίκτυά των προς τα πλήθη των νέων, ώστε σήμερα τα μείζονα κοινωνικά έκτροπα, οία τα ναρκωτικά, οι εκτρώσεις, η έκλυσις των φύλων, η ελευθεριότητα εις τας σχέσεις των φύλων, αι πράξεις της βίας, η οργανωμένη αντίδρασις, αι κοινωνικαί αναμετρήσεις, αι επαναστατικαί τάσεις και τα τοιούτοις όμοια αμαρτωλά πλέγματα να είναι τα κύρια γνωρίσματα της ούτω καλουμένης «επαναστατημένης νεότητος»...

Βλέπουμε ότι η καρδιά του Λόγου ενός επιφανούς ηγέτη, μέσα από το άρθρο του, δεν κτυπά σύμφωνα με τις αγωνίες των κοινωνιών του 20ου αιώνα, που κατάφεραν, κάποιες κατακτήσεις σπάζοντας τις πατριαρχικές νοοτροπίες αιώνων καταπίεσης. Οι εκτρώσεις, η ελευθερία στις σχέσεις των φύλων, ακόμα το δικαίωμα της αντίστασης στις καταπιεστικές εξουσίες κάθε μορφής, η ίδια η επανάσταση που απελευθέρωσε δεκάδες κοινωνίες από τη φεουδαρχία, τον 19ον και 20ον αιώνα, συγκαταλέγονται στα αμαρτωλά πλέγματα του κόσμου τούτου. Το εδάφιο αυτό του λόγου, του Παναγιώτατου Δημήτριου, δεν απέχει πολύ από τον εκκλησιαστικό λόγο της εποχής της τουρκοκρατίας.

Τότε που όταν οι άνθρωποι έκαναν λόγο για επανάσταση με σκοπό την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας, (όπως ο Ρήγας Φεραίος) θεωρούνταν ότι πάνε ενάντια στο θέλημα του θεού. «Γιατί εκείνος το αποφάσισε να είμαστε υποταγμένοι στους τούρκους»! όπως διέδιδε με τα γραπτά του ο Πατροκοσμάς ο Αιτωλός, τον οποίο η εκκλησία μας τον ανακήρυξε Άγιο γι' αυτά που διέδιδε... Ένας τέτοιος λόγος (φανταστικός) που βλέπει την Ιστορία ως Θεοδικία, και ότι κάθε ανθρώπινη προσπάθεια για αποτίναξη της καταπίεσης ανοίκει στα «αμαρτωλά πλέγματα», δεν μπορεί να έχει θέση σε μια Αυστραλία που οι Ιθαγενείς και κάθε μειονότητα αγωνίζονται για ισότητα και δικαιοσύνη.

Οι κοινωνίες αλλάζουν, και δεν είναι δυνατό να συντηρούνται πατριαρχικές παραδόσεις περασμένων εποχών όπου η κοινωνική ανισότητα και οι διακρίσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών θεωρούνταν αποδεκτές, και η υποταγή σε αυτοκράτορες θεϊκή απόφαση. Ως μετανάστες, έχουμε απαιτήσεις από το Λόγο των ηγετών μας: μικρών και μεγάλων, παροικιακών, ελλαδιτών και οικουμενικών, να εκσυγχρονίσουν το λόγο τους, και να «θεωρούν εθνικό (και χριστιανικό) ό,τι είναι αληθινό».

Όπως η Εκκλησία έχει δεχτεί τις απόψεις της επιστήμης για τη διάσωση του περιβάλλοντος και είναι αξιέπαινη γι' αυτό, έτσι είναι ανάγκη να δεχτεί και τα πορίσματα της επιστήμης στους τομείς της ιστορίας και της βιολογίας.

Η Εθνική ταυτότητα των Ελλήνων σφυρηλατήθηκε στην επανάσταση που την έκανε ο λαός και οι κατώτεροι ιερείς. Όχι οι πρόκριτοι και το ανώτερο ιερατείο που την είδαν ως καταστροφή των προνομίων τους. Αυτή η εθνική ταυτότητα του Έλληνα μετανάστη, μόνο με την αγωνιστική ταυτότητα των ιθαγενών Αυστραλών μπορεί να συσχετιστεί. Όχι με την ταυτότητα του ιμπεριαλιστή εισβολέα βρετανού που υιοθέτησε τακτικές γενοκτονίας όπως και ο Τούρκος κατακτητής. Από την άλλη μεριά, η Εκκλησία είναι ανάγκη να το πει με παρηγορία ότι η στατική Θεία Δημιουργία και η Πλατωνική ουσιοκρατία, δεν βοηθάνε τον Έλληνα μετανάστη να δει τα παιδιά του ως ζωντανά βιολογικά όντα, όχι στατικές μορφές ενός παρωχημένου ιδεολογικού πατριαρχικού παρελθόντος.

Το μέλλον των οργανώσεων στην Αυστραλία εξαρτάται από την ποιότητα του Λόγου που οι κοινότητες μαζί με την Εκκλησία θα αρθρώσουν.

Στα επόμενα άρθρα θα δούμε τον αισθητικό λόγο στη μετανάστευση, μέσα από τα παραδείγματα της ζωγραφικής του Γεράσιμου Λυμπεράτου και της Λίτσας Διακοβασίλη, αλλά και μέσα από ένα μυθιστόρημα που δημιούργησε ο Γιώργος Παξινός.